

Μάθημα / Τάξη**ΜΑΘΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗ Ο.Π. Β' ΛΥΚΕΙΟΥ****Ημερομηνία****11 / 02 / 2024****Επιμέλεια Διαγωνίσματος****ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΤΜΗΜΑ****ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ****ΘΕΜΑ Α**

Οδηγία: Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω ερωτήσεις Α1-Α4 και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Α1. Δύο σώματα συγκρούονται κεντρικά και πλαστικά. Το συσσωμάτωμα μετά την κρούση παραμένει ακίνητο. Τα σώματα πριν την κρούση είχαν:

- α.** ίσες κινητικές ενέργειες.
- β.** ίσες κατά μέτρο ταχύτητες με αντίθετες φορές.
- γ.** ίσες κατά μέτρο ορμές με αντίθετες φορές.
- δ.** ταχύτητες αντιστρόφως ανάλογες των μαζών τους με ίδιες φορές

Μονάδες 5

Α2. Η περίοδος του ωροδείκτη σε ένα ρολόι με δείκτες είναι:

- α.** 24 h
- β.** 3600 s
- γ.** 60 s
- δ.** 12 h

Μονάδες 5

Α3. Δύο σφαίρες μαζών m_1 , m_2 που κινούνται με ορμές $\vec{p}_1$ και $\vec{p}_2$, και κινητικές ενέργειες K_1 , K_2 αντίστοιχα, συγκρούονται κεντρικά και ελαστικά. Κατά την κρούση ισχύει:

- α.** $\Delta\vec{p}_1 = -\Delta\vec{p}_2$ και $\Delta K_1 = \Delta K_2$
- β.** $\Delta\vec{p}_1 = \Delta\vec{p}_2$ και $\Delta K_1 = \Delta K_2$
- γ.** $\Delta\vec{p}_1 = -\Delta\vec{p}_2$ και $\Delta K_1 = -\Delta K_2$
- δ.** $\Delta\vec{p}_1 = \Delta\vec{p}_2$ και $\Delta K_1 = -\Delta K_2$

Μονάδες 5

Α4. Από αεροπλάνο που κινείται οριζόντια σε σταθερό ύψος και με σταθερή ταχύτητα, αφήνεται ελεύθερη μια βόμβα. Τι εκτίμηση για το είδος της κίνησης έχει ο πιλότος του αεροπλάνου;

- α.** Ελεύθερη πτώση
- β.** Οριζόντια βολή
- γ.** Ευθύγραμμη ομαλή
- δ.** Κατακόρυφη βολή προς τα κάτω

Μονάδες 5

A5. Να γράψετε στο τετράδιο σας το γράμμα κάθε πρότασης και δίπλα σε κάθε γράμμα τη λέξη **Σωστό**, για τη σωστή πρόταση, και τη λέξη **Λάθος**, για τη λανθασμένη.

α. Η ορμή είναι μέγεθος μονόμετρο.

β. Όταν ένα σώμα εκτελεί ομαλή κυκλική κίνηση με περίοδο $0,1s$ τότε εκτελεί 10 πλήρεις περιστροφές σε ένα δευτερόλεπτο.

γ. Ο ρυθμός μεταβολής της ορμής ενός σώματος που εκτελεί ελεύθερη πτώση από μικρό ύψος στο κενό, είναι σταθερός.

δ. Στις ελαστικές κρούσεις η κινητική ενέργεια του συστήματος μειώνεται.

ε. Δύο σφαίρες ίσης μάζας συγκρούονται κεντρικά και ελαστικά. Μετά την κρούση οι σφαίρες ανταλλάσσουν ταχύτητες.

Μονάδες 5

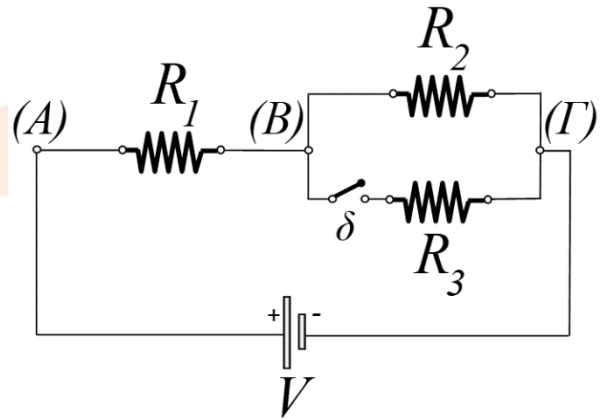
ΘΕΜΑ Β

B1. Στη συνδεσμολογία του διπλανού σχήματος βλέπουμε τρεις αντιστάτες $R_1 = R$, $R_2 = 2R$, και $R_3 = 2R$ συνδεδεμένους με ιδανική πηγή τάσης V . Αρχικά ο διακόπτης δ είναι ανοικτός. Κάποια χρονική στιγμή κλείνουμε το διακόπτη. Το πηλίκο της ισχύος P_2 που δαπανά το κύκλωμα με κλειστό τον διακόπτη, προς την ισχύ P_1 που δαπανά το κύκλωμα με ανοικτό τον διακόπτη ισούται με:

α) $\frac{P_2}{P_1} = \frac{2}{3}$

β) $\frac{P_2}{P_1} = \frac{3}{2}$

γ) $\frac{P_2}{P_1} = 1$

Να επιλέξετε την ορθή πρόταση.

Μονάδες 2

Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 6

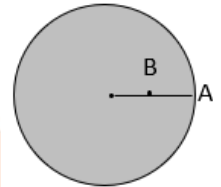
B2. Ο δίσκος του σχήματος περιστρέφεται με σταθερή συχνότητα, γύρω από άξονα που περνά από το κέντρο του και είναι κάθετος στο επίπεδο της σελίδας. Το σημείο B βρίσκεται στο μέσον μίας ακτίνας του δίσκου ενώ το σημείο A στην περιφέρεια του δίσκου. Ισχύει:

α) $T_A < T_B$

β) $v_A = 2v_B$

γ) $\omega_A = 2\omega_B$

Να επιλέξετε την ορθή πρόταση.

Μονάδες 2

Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 6

B3. Σημειακό αντικείμενο μάζας m , κινούμενο με ταχύτητα v , συγκρούεται μετωπικά και πλαστικά με αρχικά ακίνητο σημειακό αντικείμενο μάζας $3m$, το οποίο είναι ελεύθερο να κινηθεί. Το ποσοστό της κινητικής ενέργειας του βλήματος που μετατρέπεται σε θερμική ενέργεια, κατά τη διάρκεια της κρούσης, είναι:

α) 25%

β) 75%

γ) 50%

Να επιλέξετε την ορθή απάντηση.

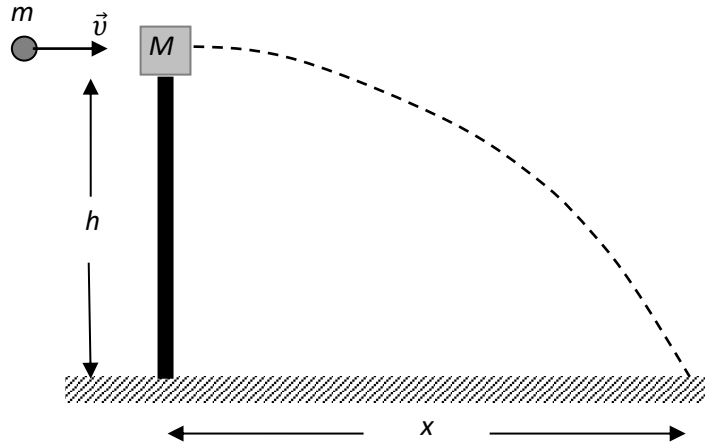
Μονάδες 2

Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Γ

Ο καθηγητής Φυσικής σε μία σχολή αξιωματικών του στρατού θέτει ένα πρόβλημα σχετικά με το πώς οι φοιτητές, αξιοποιώντας τις γνώσεις τους από το μάθημα, θα μπορούσαν να υπολογίσουν την ταχύτητα $\vec{v}$ του βλήματος ενός πιστολιού. Ο καθηγητής υποδεικνύει στους φοιτητές την παρακάτω διαδικασία: Το βλήμα μάζας m εκτοξεύεται οριζόντια και σφηνώνεται σε ένα κομμάτι ξύλου, μάζας M , που ισορροπεί ελεύθερο στην κορυφή ενός στύλου ύψους h .

Οι μάζες m και M μετρώνται με ζύγιση και το ύψος h μετράται με μετροταινία. Το

συσσωμάτωμα αμέσως μετά την κρούση εκτελεί οριζόντια βολή και χτυπάει στο έδαφος σε οριζόντια απόσταση x από τη βάση του στύλου, αφήνοντας ένα σημάδι στο χώμα ώστε να είναι δυνατή η μέτρηση αυτής της απόστασης x . Οι φοιτητές ακολούθησαν τη διαδικασία και έλαβαν μετρήσεις ακολουθώντας τη διαδικασία που τους υπέδειξε ο καθηγητής τους και κατέγραψαν τις τιμές $m = 0,1kg$, $M = 1,9kg$, $h = 5m$ και $x = 10m$. Λαμβάνοντας υπόψη τις προηγούμενες τιμές των μεγεθών που μετρήθηκαν από τους φοιτητές, και θεωρώντας την αντίσταση του αέρα αμελητέα, να υπολογίσετε:

Γ1. Το χρονικό διάστημα που πέρασε από την στιγμή της κρούσης μέχρι το συσσωμάτωμα να αγγίξει το έδαφος.

Μονάδες 6

Γ2. Το μέτρο της οριζόντιας ταχύτητας $\vec{V}$ την οποία απέκτησε το συσσωμάτωμα αμέσως μετά την κρούση.

Μονάδες 6

Γ3. Το μέτρο της ταχύτητας $\vec{v}$ του βλήματος πριν σφηνωθεί στο ξύλο.

Μονάδες 6

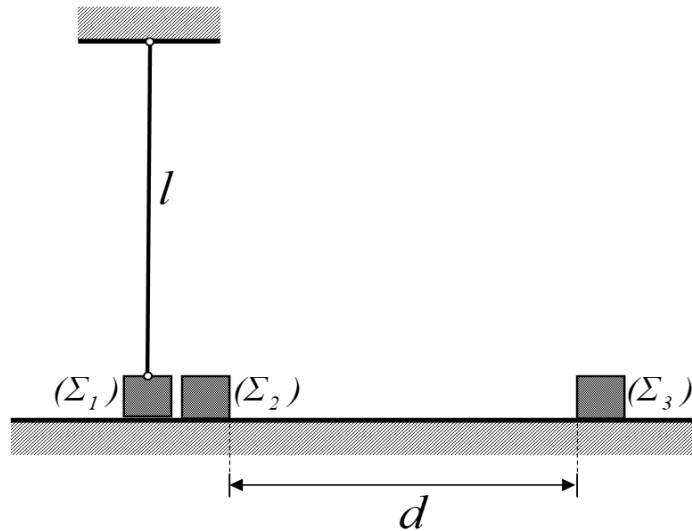
Γ4. Την απώλεια της μηχανικής ενέργειας του συστήματος βλήμα-ξύλο κατά την κρούση.

Μονάδες 7

Δίνεται η επιτάχυνση της βαρύτητας στην επιφάνεια της Γης $g = 10m/s^2$ και οι αντιστάσεις του αέρα μπορούν να αγνοηθούν.

ΘΕΜΑ Δ

Σώμα Σ_1 μάζας $m_1 = 1Kg$ είναι δεμένο στο ένα άκρο αβαρούς και μη εκτατού νήματος μήκους $\ell = 1,8m$, το άλλο άκρο του οποίου είναι στερεωμένο σε οροφή. Εκτρέπουμε το σώμα Σ_1 , ώστε το νήμα να γίνει οριζόντιο και κάποια χρονική στιγμή το αφήνουμε ελεύθερο. Όταν το νήμα γίνει κατακόρυφο, το σώμα Σ_1 συγκρούεται κεντρικά και ελαστικά με ακίνητο σώμα Σ_2 μάζας $m_2 = 2Kg$ το οποίο μπορεί να κινηθεί πάνω σε λείο οριζόντιο δάπεδο, όπως απεικονίζεται στο διπλανό σχήμα. Την στιγμή της κρούσης των δύο σωμάτων Σ_1 και Σ_2 , κατά μήκος του λείου οριζοντίου επιπέδου και από απόσταση $d = 3m$ από το σώμα Σ_2 εκτοξεύεται με κατάλληλο μηχανισμό ένα σώμα Σ_3 μάζας $m_3 = 4Kg$ με ταχύτητα μέτρου v_3 . Κάποια χρονική στιγμή τα σώματα Σ_2 και Σ_3 συγκρούονται μετωπικά και πλαστικά και το συσσωμάτωμα που προκύπτει παραμένει ακίνητο αμέσως μετά την κρούση.

Να υπολογίσετε:

Δ1. τα μέτρα των ταχυτήτων των σωμάτων Σ_1 και Σ_2 αμέσως μετά κρούση τους.

Μονάδες 6

Δ2. το ποσοστό επί της εκατό της κινητικής ενέργειας του σώματος Σ_1 που μεταβιβάστηκε στο σώμα Σ_2 εξαιτίας της ελαστικής κρούσης.

Μονάδες 6

Δ3. το μέτρο του ρυθμού μεταβολής της ορμής του σώματος Σ_1 αμέσως μετά την ελαστική κρούση με το σώμα Σ_2 (μονάδες 3) και το μέγιστο ύψος που θα φτάσει μετά την κρούση (μονάδες 3).

Μονάδες 6

Δ4. το μέτρο της ταχύτητας του σώματος Σ_3 με την οποία εκτοξεύτηκε (μονάδες 3) καθώς και την χρονική στιγμή της κρούσης των σωμάτων Σ_2 και Σ_3 . (θεωρούμε ως χρονική στιγμή $t = 0$ την στιγμή της κρούσης των σωμάτων Σ_1 και Σ_2) (μονάδες 4).

Μονάδες 7

Δίνεται: το μέτρο της επιτάχυνσης της βαρύτητας $g = 10 \frac{m}{s^2}$

- Τα σώματα θεωρούνται υλικά σημεία
- Δεν συμβαίνει αναπήδηση των σφαιρών κατά την διάρκεια των κρούσεων.
- Η χρονική διάρκεια της κάθε κρούσης είναι αμελητέα.
- Οι αντιστάσεις του αέρα θεωρούνται ασήμαντες.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ